Jaargang 1 - nr. 6 - 24 januari 2026

rv-gezinden

Literair blad rond de RV-bijbel

CALVIJN'S BESPREKING VAN JOHANNES 5:45 - 6:15

Calvijn legt de vinger op de zere plek : Men heeft van Jezus een aardse koning gemaakt. Calvijn wijst er op dat er niets is wat het valse vernuft van de mens niet durft te verkrachten. Het zijn durfals die voor niets terugdeinzen, ook niet op het religieuze vlak, vanwege dat ze geen sobere vreze hebben. Het heeft niets meer met de oude profeten te maken. Calvijn stelt dat de mens zich laat misleiden door voortijdig koningschap, en als Jezus dat had gedaan dan was er niets van zijn geestelijk koningschap gekomen, en zou het evangelie schande zijn aangedaan. Men heeft te strijden tegen de vorsten van durfalisme en voortijdig koningschap.

Ze hebben Jezus met onstuimig geweld tot koning gemaakt, stelt Calvijn. Ze hadden er van af moeten blijven, want het zijn slechts verzinsels. (Verkl. Johannes 6:15) Calvijn stelt dat ze zich opdringen bij God. Zo hebben ze een aards koninkrijk gebouwd buiten het Woord van God om. Calvijn stelt dat het geloof zo werd tot een ijdel gissen. Men gist overal, de één tegen de ander. Men is buiten hun zinnen geraakt. Ze mengen hun meningen met het Woord van God. Ze hebben een koninkrijk verzonnen wat nooit door de profeten was aangekondigd. De staat van de kerk is valse volwassenheid, grote hoogmoed en overmoed, die als vrucht grote hebzucht en grote misleiding hebben voortgebracht. Hierover wenen en klagen de profeten.

Calvijn stelt dat men de waarheid van God door leugen heeft besmet en verdraaid.

De rv-bijbel zegt hierover in Beloch 19:16 : 'De mens is zeer betweterig en stijfnekkig. Zoveel afgoden hebben zij gemaakt en zoveel religies, en een ieder weet het beter dan de ander.'

Anderlech 1:4 zegt : 'Het is ego tegen ego, en men zweept elkaar op. Dit zijn duistere geesten die van bloed genieten, van chaos genieten, want het is hun lucratief handeltje.'

Men praat alles goed door geloof, maar heeft het profetische veracht. (Anderlech 1:5) Men heeft het bittere pad, het bittere medicijn, ontwijkt, en nu is men nog steeds ziek, want men is niet besneden.

Durfalisme regeert heden ten dage, en wordt beloond. Het heeft met geweld de macht gegrepen. Afschuwelijke vergroeiingen vinden zo plaats tussen mens en monster.

Calvijn noemt het misbruik van kennis. (Verkl. Johannes 6:14) Hij roept op tot spaarzaamheid, want de overdaad heerste. Overal loerde de overdosis. De mens moet dan grensgevoelig worden. (Verkl. Johannes 6:13)

Het durfalisme heeft deze grenzen weggestreept. Men is groter geworden dan men had moeten zijn, heeft meer dan men had moeten hebben, en Calvijn wijst erop dat men daarvan rekenschap zal moeten afleggen. Ze zijn buiten het welbehagen van God gegaan tot buitengewone overvloed.

Het is de ijdele dwaling van het verstand, stelt Calvijn, en daarin doet men overwerk. Men is er maar druk mee, met hun betweterigheid. Hij noemt het een verdorven geslacht. (Verkl. Johannes 6:11)

Het medicijn wat Calvijn dan aanbiedt is het volgen van Jezus tot de woeste berg. Het gaat niet zomaar om Jezus, want zij wilden Jezus als aardse koning, en hebben hem tot die taak gedwongen, en zo hebben ze hem opgesteld. Het gaat om het gaan tot de woeste berg om te gaan tot de hemelse leer en tot de spijze van de ziel, geheel de vleesstrelerij achter te laten. Hen die tot de woeste berg gaan weten dat

het om een bittere spijze gaat, niet om de vleselijke genietingen van de vleesstrelers. (Verkl. Johannes 6:2)

De arrogantie die er in de met name lichtere kerken is omtrend de persoon Jezus, wat ze als hun bezit zien, is gigantisch. Calvijn liet zien dat bij de Joden Jezus onder Mozes stond, omdat zij onder de wet waren. Hij stelde ook dat Mozes zonder Jezus niets zou voorstellen. Jezus moest als middelaar komen. Hier gaat het honderden malen fout, waar Calvijn ook veel voor waarschuwt, en zeker zelf ook niet vrij van misbruik was in die tijd. Dieren moesten sterven voor de zonde, zoals eens Jezus dat zou moeten doen. Aan beide kanten gaat dit mis, totaal mis. Dit wordt namelijk niet begrepen. Men kiest voor wet of middelaar. De Joden kozen de wet, en de christenen kozen de middelaar. Dieren moesten eerst sterven voor de zonde, en toen moest een mens sterven voor de zonde, maar men vergat dat het een diepere betekenis had. Het werd tot een persoonscultus rondom Jezus, en Calvijn waarschuwt voor de Jezus-voor-de-sier, en de Jezus-als-aardse-koning, die gevolgd wordt door religieuze durfals die zo hun materialistische levensstijl goedpraten.

Oorspronkelijk was het een beeld dat de mens tegen de zonde moest strijden, en daartoe was er het smalle pad. Maar zowel Mozes als Jezus werden tot clowns in het circus om de mensen af te leiden hiervan. Calvijn liet de diepte hiervan zien, maar had zijn eigen valstrikken.

Terecht waarschuwt Calvijn tegen ijdele vleierij. (Verkl. Johannes 5:45-47)

HET BITTERE LOON VAN CALVIJN

Het is een bitter werk, stelde Calvijn. Het is werk dat geen loon kan brengen, omdat het passief lijden is. Het is het armoedsloon, God die de leegheid van de mens tegemoetkomt, geheel tegen menselijke maatstaven en verwachtingen in. Het is God’s sociale dienst tot de mens, God die een geestelijke uitkering geeft, want de mens wacht alleen maar en doet niets, omdat de mens zich op God afstemt, op God alleen. Daar is geen werk aan te pas gekomen. Als er dan ook maar iets gebeurt dan komt dat van boven. Dat is wat het Lazarus-loon is in de leer van Calvijn. Het is iets heel bitters, als een tucht, en zo wordt de mens opgevoed, grootgebracht. Het is een soort verzekering. Het grote komt tot het kleine.

Het is dus geen daadwerkelijk loon, maar een vrucht die in honger rijpt. De mens kan niets, dus er is niets om de mens daarvoor te belonen, even menselijk gesproken, maar juist dat heeft heel veel waarde voor God, en ook al ziet de mens dat niet als werk, God ziet dat wel als werk. Bij Calvijn is er altijd die spanning. God komt tot hen die niets hebben, die niets hebben gedaan, tot hen die lijden, die verbroken zijn, arm zijn, op het hongerpad, die dwaas zijn in de ogen van de stad. Tot die mensen komt God. Die mensen zijn uitverkoren, de mensen die kinderen zijn, en geen werk kunnen doen. Niet de opgeblazenen. Het is dus een beetje semantiek. Vlees moet zich niets aanmatigen in de leer van Calvijn.

Het is een bitter loon, een karig loon, wat eigenlijk niets voorstelt, omdat het geleverde werk eigenlijk niets voorstelt. De economie van Calvijn gaat langs allerlei dieptes tot waardevolle betekenissen uiteindelijk. Als je het niet in de context leest dan kom je in zijn valstrikken terecht, want hij kan soms enorm doordrammen over een stelling wat zo diep kan gaan dat alle andere stellingen en het grotere verband weg lijken te zijn. Vagebonden zijn ermee weggerend, en hebben er hun slaatjes uit geslagen. In zekere opzichten is de leer van Calvijn dus ook niet zonder gevaren. Calvijn stelt het eerst bot, maar laat later de nuance zien, om het vervolgens weg te nemen zodat het weer bot is. Zo probeerde hij menselijk misbruik uit te schakelen, zo goed en kwaad als dat ging. Het was niet altijd psychologisch en pastoraal verantwoord zoals Calvijn dat deed, en daar was hij ook berucht om. Vandaar dat het belangrijk is zijn werk uit te diepen.